

Utdanningsmelding for Sosiologisk institutt 2015

Planer og prioriteringer

I følge utdanningsmeldingen for 2015 planla vi å vurdere videreføring av eller å utvikle en instituttspesifikk erstatning for det tverrfaglige Ex.fac-emnet SV100. Instituttet vedtok høsten 2015 å utvikle en instituttspesifikk erstatning på inntil 20 studiepoeng. Denne skal også erstatte nåværende SOS100. Arbeidet med å konkretisere hvordan emnebeskrivelsen skal følges opp i praksis starter i april. Da vil vi legge vekt på tiltakstyper nevnt under overskriften Studiekvalitetstiltak. Rutinene for utarbeidelse og kvalitetskontroll av sensorveiledninger er innskjerpet.

Instituttet begynte høsten 2015 å diskutere ytterligere endringer i bachelorprogrammet. Vi tar sikte på å komme frem til en ny kursstruktur innen studieplanrevisjonen høsten 2016. Det er sannsynlig at vi vil dreie fokuset over fra generell teori til mer forsknings- eller problemorientert undervisning på 200-nivået, og at vi vil se på mulighetene for å integrere bacheloroppgaven bedre i et slikt opplegg.

Vi ønsker også å se nærmere på hvordan vi bedre kan koble undervisning innen fordypningsemner på masterprogrammet og utvikling av masteroppgaveprosjekter.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak

Instituttet har som planlagt gjennomført studietur for masterstudenter i 2015. Det ble også arrangert en vellykket ekskursjon for studentene på bachelorprogramkurset SOS113. Vi brukte som planlagt stipendiater og fast ansatte i seminarundervisning på bachelorprogrammet. Ikke minst på grunn av begrensede personellressurser blir dette bare i mindre grad gjort i 2016. I første omgang vil vi imidlertid se på mulighetene for å utvikle nye studiekvalitetstiltak i forbindelse med oppstart av det nye Ex.fac-emnet høsten 2016. Vi har allerede vedtatt å gjennomføre essayskriving og muntlig eksaminasjon knyttet til essayet som eksamensformer for de som tar 20-poengsversjonen av emnet. Vi håper dette kan bidra til å fremme læringsmiljøet.

Instituttet fikk i 2015 PEK-midler til å gjennomføre en undersøkelse om læringsmiljø og studievalg/fravalg blant aktive og tidligere studenter ved bachelorprogrammet. Resultatene er presentert i to delrapporter. Surveydelen av undersøkelsen indikerer blant annet at en stor del av studentene på programmet er usikker på studievalget. De oppgir ofte at de ville prøve om studiet passer dem, og oppgir enda oftere faglig interesse/ samfunnsinteresse som grunn for å begynne. En god del vurderer også studiet som mulig grunnlag for yrkeskarriere. Andelen som ikke fullfører bachelorgraden er imidlertid stor, og den hyppigst oppgitte grunnen til ikke å gjennomføre var at de så små muligheter for at studiet ville kvalifisere dem for en interessant jobb. Også Studiebarometeret viser at studentene gir lav score for så vel jobbmuligheter som muligheter for å tilegne seg yrkes- og fagspesifikke ferdigheter, men de gir også en høy score for studiets bidrag til å gi kunnskap som er viktig i arbeidslivet. Samtidig viste PEK-surveyen at det i snitt var klart viktigere at en fant ut at en ønsket å studere noe annet (eventuelt mer yrkesrettet) enn at en var misfornøyd med innholdet i studiet. Det er en relativt liten andel som har oppgitt dårlig student-/studiemiljø som en grunn til å slutte. Studiebarometeret viser likevel lave scorere for det sosiale miljøet og for kontakten med faglig ansatte. Den andre delen av PEK-undersøkelsen vår, som hovedsakelig ble gjennomført med bruk av fokusgruppeintervjuer, indikerer dessuten at svak sosial integrering, som også bidrar til svak faglig integrering, kan være en viktig medvirkende årsak til fravalg, og at den har kumulative effekter idet fravalg fører til ytterligere oppsmuldring av miljøet og at flere mister interessen for å fortsette. Studiebarometeret viser videre at studentene ser mulighetene for å få erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid som små. Vi vil derfor vurdere hva vi kan gjøre for å utvikle former for gruppearbeid og andre tiltak som både kan bidra til bedre sosial integrering og gi større muligheter til selvstendig

faglig arbeid med aktuelle temaer. Samtidig vil vi vurdere hvordan vi kan informere om og illustrere fagets spesielle yrkesrelevans bedre enn hittil, ikke minst i tilknytning til det nye Ex.fak-emnet. Emnet er viktig i denne sammenhengen siden mange fravalg skjer tidlig i studiet. En separat lesesal for sosiologistudentene ville trolig også bidra mye til å bedre studentmiljøet. Fagspesifikke lesesaler samt bedre lokaler for gruppearbeid og undervisning bør også være prioriterte oppgaver for fakultetet. Vi tror det kan bidra til bedre rekruttering til både vårt og andre masterprogram.

Masterprogrammet får i likhet med de fleste av fakultets øvrige masterprogram, som en kunne vente på grunn av mer selektert opptak, klart bedre scorer enn bachelorprogrammet på Studiebarometeret. Det er likevel verdt å merke seg at det sosiale miljøet gis langt bedre score på master- enn på bachelorprogrammet. Vi tror separat lesesal bidrar sterk til dette. Studentene ser også studiet som nokså yrkesrelevant, selv om de gir det lav score for læringsutbytte i form av yrkes- og fagspesifikke ferdigheter, noe som tyder på at masterstudentene i snitt har en litt mer realistisk forståelse av studiets karakter enn bachelorstudentene. Masterstudentene gir også lav score for læringsutbytte mht. samarbeidsevne. Vi vil derfor også her se på mulighetene for mer gruppearbeid.

Evaluering

Det er gjennomført syv emneevalueringer samt to programevalueringer for undervisningsåret 2015. Evalueringene er publisert i Studiekvalitetsbasen. Emneevalueringene avslører ingen store nye problemer og indikerer at de enkelte emnene fungerte godt. Å få en stor andel av studentene til å forberede seg til, og engasjere seg i, seminarer og undervisningen generelt er likevel fortsatt et gjennomgående problem. I rapportene vurderes blant annet tiltak for å øke deltakelse i felles aktiviteter. Programevalueringene endrer ikke på tidligere vurderinger av programmene som hovedsakelig gode. De påpeker likevel at våre programmer og sosiologiprogrammer ved andre norske universiteter har en felles utfordring med hensyn til å koble generell teori- og metodeundervisning med konkret empirisk prosjektutvikling. I 2016 vil vi gi programsensorene mer konkrete evalueringsoppgaver og tar sikte på å evaluere disse emnene: Våren 2016: SOS101, SOS303 og SOS340. Høsten 2016: SOS100A, SOS100B, SOS115 og SOS302.

Utvikling av studietilbudet

Vi vil som sagt opprette et nytt Ex.fac-emne i 2016 og legge ned SV100. Det kan bli vanskelig å videreføre enkelte av våre valgfrie emner etter at tre av instituttets faglige ansatte går av i 2017 og en går ut i permisjon. Endringer i kursporteføljen vil bli vurdert fortløpende.

Etter- og videreutdanning

Instituttet har per i dag ingen etter- og videreutdanningstilbud. Vi søkte om PEK-midler til utvikling av et tilbud om møtet med innvandrere i skole og barnehage for barnehagelærere og skolelærere i 2015/16. Vi fikk ikke midler, og søker på nytt om det samme for 2016/17.

Gjennomstrømming i studieprogrammene

Vi ser ingen systematiske tendenser til endring i gjennomføringsgrad eller gjennomstrømningstempo på mastergradsprogrammet: 60-70 prosent gjennomfører, de fleste av dem synes å gjøre dette på normert tid. Tallene for 2014-kullet viser at 48 prosent har fullført på 2 år. Vi har videreført etablerte varslings- og rapporteringsordninger på dette programmet. Det er heller ingen klar endringstendens i bachelorprogramtallene. 30-35 prosent av kullene 2010-13 har gjennomført eller synes å ville gjennomføre. Vi håper at endret kursstruktur og -innhold vil bedre fullføringsgraden på bachelorprogrammet (se omtale ovenfor).